

І. НАДДНІСТРОВИЙ

"ФЕНОІКС" 1958

НЬЮ ЙОРК

I. НАДДНІСТРОВИЙ

МЕРЕЖА ДОБИ
ПОЕЗІЇ

„ФЕНИКС”

1958

НЬЮ ЙОРК

Обкладинка роботи

М. Бутовича

Друк: Р. Крупка і О. Білан — Нью Йорк

З ДОБИ ВЕЛИКОЇ

В міжхвиллі рух і синява Дніпра,
Де б'ються води дзвінко об пороги,
Неначе сріблить шляхи дід-прадід . . .
І підпливають чайок обороги.

Пір'ям павиним записи вище:
І благословляє народ у верхнім
З бронзи шоломи, тіяри нижче . . .
Салют землі кидає на поверхні.

Століть пісні, походи й бандури,
Весняний гомін і виграва, співці;
І диха, що проситься в натури —
Коні й пішаки, чи на човнах мистці.

Мов хвилю котить у Чорне море,
І майстри в пустелі їдуть по міста,
До ґрунту добирають і орють:
З міжгніздь пугачів і слава вироста!

БІЛЬ ГОЛОВИ

Ти мене болиш, і не вспокою.
В осени зривається з дерев:
Маленьким у отчому покою ...
Наче бачу з ліжка бурі рев.

Забав не любиш і злишся грою
В півдні, як підіпре нагрій ...
І як отча візита герою.
Як стиски, і брат лишає рій.

Я вже й здоров, збираюсь до крою,
Мов меч Дамокла — кожух старий!
Дитя-браток лущиться корою:
На цвінтари й зеленню накрий.

Біль голови й везений водою:
Гіркі години вечірніх зір —
Тебе з-за альпійського удою ...
Грушеві ... жду вечора сузір.

Ти мене болиш, і не вспокою.
В осени зривається з дерев:
Маленьким у отчому покою ...
Наче бачу з ліжка бурі рев.

ТИ Ж МОЯ РІДНА

Огники скромні ниткою срібною,
Соняшні днини — промінь до райських:
Ручки тремтячі з праці зарібної,
Стукотня в двері копитом баских.

Приліг у комиш і лепети лика...
Сон ніchlіганам. Червень гігантно
І престольно хвала нашому ліку:
В вінку берези зужив пікантно.

А над криласом сянь овальною:
Зблякли над книгами, в руках ліхтар
В кутах янголи, баня похвальною,
З обличчям скромності, наче митар.

Та краплі з псальмів потайно рукою,
Мов винограддя і барви на чар:
В камінні віволги на-страх виткою,
І перед рожденим келій вівчар.

Суфіт дугою стойть, іконою,
З бронзи лямпадка заслонку хилить:
Кіоти з кедру, мов переконнос...
Голубінь синя блисками милить.

30. 1. 54.

ГОВІР ГОРИ

В заміну зір проміння полум'ясто
Місто лиша. Рум'яно вирина:
Воно в Дніпрі полощеться хвилясто
Хитає тінь ікласта ширина.

Попід сріблясті краєвиди пливли,
І так зчаста далеч увиджалась:
В сап'янцях юнь, у вишиванім, орли,
Хлюпанням і серце задрижало.

З над Меотійського листям шелестить,
В галти збира шерстяні суконі.
Ряди альтанок. Троянда лепетить
Золотоносно. Упродовж Канів.

Човнець під берегом. Стежкою самі.
На ходу дніс. Гора велична...
Квіттям килими — неначе оксамит:
Лишає даль звідтам невідклична.

Одна-єдина посеред у полі:
Живих захоплень мірою отця.
З далека чути коливань бусолі —
І говір гори мовою співця.

1947.

ЛІХТАР, ЯК ЗГАС...

Ліхтар, як згас, втишивсь у ліжку:
Між кору з юности субот...
Зелені гір і на обніжку
Й крадькома в погоні турбот.

І одиноко сила прийшла.
Збирався з сестрами й мати
Про те, як із собою несла:
Навіває споминати.

Зелені гір і на обніжку
І біля одрів будови
Ліхтар, як згас, втишивсь у ліжку:
Сім і надхнення чудове.

Древнє і будить з віку сплячку,
А папіруси в самоті
І обеліски, та з них лячку:
Закон, а піdstупи не ті.

Іду попід ліс доріжкою.
В серці жаль лірою красі:
За ручку водиться смушкою...
І Богуславки сліпець грає.

5. 3. 54.

ВМИРАЮЧА МАТИ

Діти і внучата з віддалі!
Прийдіть но, донечки й брати!
Послухай, та вчуєш — охтиль
Зціпеніння ніг... і звідсіля,
Но ще востаннє зберегла
Віддаю його перилам!
З тремтінь рук-ніг... з образа рови,
Із життя останні скарби,
І в цьому ж вже мені хотьби...
Руки мої? Наробились ви!
Неначе на білім світі
Внукам—дітям в заповіті.
На... і до матірнього серця:
Несподіванка... внук зводять...
Матір рідненька заводять:
Світом котить наче терція.
Надокучливи. Чутливість ниць
У дорогу. Вже блідо скронь.
Копають гріб — похоронне:
І замкнулись дзвони таємниць,
Ангели нісши корогов:
І вже читання до когорт...

15. 3. 1954.

СКИБОНЬКА ВЕСНИ

Титани хмар — мов кумири різьбою:
Їх тинь з-понад овального вікна,
І дме протяг, гне волокон рябою,
А в серці стук хронічно, як вона.

І так вона затикана весною,
Повітря набравши в свої груди.
Ранковий пуп'як славить голосною.
Хід манить. На перехресті люди.

Мистецтв-обнов... народжень над водою.
Пейзажі з фіялками гуторять.
Древизни спір погордість самотою.
В пілці крашанки і муз повтори.

І як намисто, час запах лозою,
Одяг колір колос середмістя,
Мов сватань її копії красою
Голос землі, спливаючи вістю.

І вже вивела, де жила самота
Турбуючись, чи не приблудять сни!
Неначе грядки і мовчки сирота:
Та проситься у скибоньки весни?

10. 4. 54.

ТОЙ СВІТ, ЩО ПРОМИНУВ

Той світ, що давнім проминув:
І втромбував глибиною,
В розріз поклади лигонув,
Наче зверта ще санною.

Поезії влипли віків,
А блаженним добро й шкоди,
Що, кинувши рокам років,
В етері ще до природи.

Чималий досяг згнив в землі:
Над чим так давно ламали,
Що дарував весні-ріллі . . .
І пригрававши, кимвали.

В вік щиро світом мандрував:
Для добра всіх, волі в груді
Коротко цвів і дарував . . .
І вдихне з його погруддя.

Дай жадущому, хоч із жмінь:
І, як гірко мандрувати
Під ним, і напише „амінь” —
Краще дерну цілувати.

18. 4. 54.

МІЙ КРАЙ ПШЕНИЦЬ

Мій край пшениць у вікно сходить:
Отче наш — молиться місто й село.
Грудень і квітень насолоди,
А замість цього давнини весло.

Та туга, чи зміряна вона?
Інтелектів річеве — в анали:
Марне йдуть ночі година сна,
З ними розмови, книжки, журнали.

При згадках — з Гелікону музи,
Та витончено завваги хотьби:
Похрестить Сіон і медузи,
Неначе ницьма між чужі гроби.

Він бачить ті зустрічі біди:
І йому жаль долинів і ченчик,
Чи стріне ум клаптями труди:
Сільських картин читаючі Шевченки?

30. 5. 54.

ЖИТТЯ ЛИНЯ

Життя линя: посвітній нічліган.
З-за полотнищ видніють тіла зчоси:
Збирає з піль і ловить з вітру гам
І їх перелива з нужди в розчоси.

Йому вітрець на обрії вгорі.
Він лячний серед хвиль. Синє будяччя
І колить ніг на верху міхурі:
Він ангел піль, а бідному невдяччя.

Якщо ти віриш серцем глибини,
Якщо роздвоїть стратосферу ясне,
А звідтам із міжмежжя полини,
Щоб нюхав він у ріллі босий вчасно.

І обсерувавши світи, де я,
І наче молодість старість накрила
У затиші дерев, бо не своя....
Зіг-заг доріг. Про пам'ять говорила.

Роки ішли б нез чужинцем підряд,
І хто не хтів би, щоб на тім предвічне,
Той гребінь грив і блиски трав уряд:
І тілом вмерти, духом жити вічно.

Австрія.

РОЗДУМИ НОЧІ

Роздуми ночі уламками ідуть:
Перл залицянь, що бродять по ночі,
Пусті родимки на раменах гудуть
Форкавий сон і мальви-паничі.

Як делікатно веселками манять:
Тих мандрівничих забуто рівня,
І то вперед, то позад себе наймеш,
Хоч як не стань, і роком не рівна.

І неначе зелень в з'єднанні терас
Вікно покривши променем весни:
Очима водить у куточку Тарас
Пригадує за рамами, мов сни.

В латочках чужих вкриваючи новій . . .
І шулиться в сон із світу хиже:
І самотно, та не зчуло деревій,
Та ніч по черзі і серце злиже . . .

15. 8. 54.

ДИВА ШЛЯХИ

Листа чекай, гидке з тих ста:
Слово свіже з полів почуті,
А гублять скорбного листа,
Звідтіль не чути й запах рути.

Безхатній і без стипендій:
В кам'яномлі зрання в черги,
Його жалем. Переображені . . .
Аналів сріблясті береги.

Із-за крап, мов їх хотівши,
Котить слізу велич по чолі . . .
Вклавши в зошит, що не вспівши,
Дощ з облич і щічками ріллі.

Невблага в пригаданий вік,
І лімбом. Трусяво до зорі
Опірна міст, наче щорік,
Через міст пісок і тягарі.

Мудрів їй. Ліри руді,
Та енергії всі привиди
Сплива віками у воді:
Дива шляхи, а ще прийдеш ти.

23. 8. 54.

КРАТЕР

Старий намет, немов рукою:
Ще тисячі тому назад...
Королівна і в супокої
Аксесуари... та росад
Глибінь dna. І вічний фасад
Отоваріння... над рікою.
В одну міць злитий. Рух собою
В природі, змаг у берегів.
Дивись, як хрестики юрбою —
Вже війни встоявши й снігів...
У глибині дхне поготів.
Білизну перуть під вербою.
В безодні озер новій вістки,
Сягання і примар вогню...
В землю встригнуть мамута кістки.
Зозулячий вітрець збагнув,
Мов чар, як десь у давнину:
Розкладань тіні, мов пелюстки.
Про нього кричать книжки струни:
А тому ще світ і не в сну,
Хто дав поштовх, лежить у труні!
І квіти наче з зими сну...
Розбудить ліру й голосну:
А в житті зміни з себе — руно.

8. 9. 54.

П О Е Т

Діяна, мов шаблю, піднесла рукав!
Стіни палат. Кольори, накази.
Казковий василіск жасминно лукав.
І вилаз навкруг і щаблем злази.

Через шибки ясні і вінками шах
Народилось щось і сходить зоря!
Буває в нудоті із світу прошак
Шукає мотив для свого пера.

Стрічає батенько, як дітей щорік.
Земле зичлива, земле-прикрасо!
Чи то Єрусалим, чи оду Карікк:
Розвива зошит Торквато Тассо.

Грає музика німф. І черка сосна:
І дубки з-поміж скель Навсікая,
Неначе наломлює людей зі сна
За те живому гін і гукає ...

25. 10. 54.

МІСТО

Чи бачиш чар? Що стояче вікам!
І думаєш що-що... Предвічне місто?
Син чорнозему, держачи в мізках
І в браму оту з насліддям нетвійсто!
З-за заповіту Старгороду дійства,
Бо оминув сил прадідів: в руках...

Вид люблю осінньою порою
На широкий золотъ, мов іще з берлом!
Ніжнопобожний люд в однострої
Навик її грудей і серця перла...
Нерукотворно. Згадкою не вмерла
І над водою стойть горою.

Окрас насилля ще отого міста —
Золотодоріг здвоєний квадрат:
Дитяча всмішка уст, із Лавр Пречиста,
Мов дуліб з Софіївської Кіндрат,
Чи є миліше в світі в акурат?
Блиштий ріка широка, промениста.

6. 11. 54.

ЧИ ТИ ЗАБУВ

Мов полотно протяг село,
Мої ліси, наче оквіття?
Щовечір кобзою гуло...
Вод — не займань і золот віття.

Жужмом і лунь дівочий спів:
Лягає діл, мурави-роси
Трансмісій. Греблею кипів,
А мати — позліткою коси.

Чутно човном уверх хмари,
На поклик сінешню одхиля:
Дах з повітрям — шворків пари
У квітнику, рожу відсіля.

Чи ти забув зілля в снопах?
Піднеслася нарівно зоря.
Хтів звати самосаду пах:
Колос пшениці і Кобзаря.

14. 11. 54.

МЕЗОЛІТ

Предки землі клонившиесь Рей...
З зеніту схоплень вікам родивши...
Кіоти срібні і хореї
Золототкано степом розливши.

Із-за гори увів Аттіла:
На рівноденні пульсую море.
Співболем жаль пускає з тіла
Жадоби дзвонів пукатих скоро.

А при здогонах у стъожках длани:
Із-за окрушинок клопіт понур,
Крізь сон ті мрії просьб і волян
Йому під кроками впірнає мур.

Наче гігантом золоть-човни.
Мантії осінь у вереску ніч:
Несе оракул, за ним вони...
І скарби ведмежі. Догадки з пліч.

Вкіс гір лив шал в дрімотну нігу.
Вона тікає, їй груди в тальку.
Глей-чар на дні, мезоліт снігу:
Пітливи краплі на катафальку.

16. 11. 54.

П О Х І Д

По пахви в травах, як осокою,
За слідом позаду, наче дим,
Нормую у кремені рукою:
Ємлемна, Огайо і Кодім.

Те благо, де пройдено гіркою . . .
А шляхами в преріях туман,
І буд низеньких, що в супокою,
Нота в неописаний роман.

Надхнень у тридцятку над Окою:
На мій гук правди і безплодний
В захові марно плили рікою
Чи в те, що гулькне і з безодні.

Тоді в опіці, цілком у зною,
Не чую ніжности, а порив:
Стоячи решти і вороновою . . .
В обіймах землењки і скорив.

23. 11. 54.

КОЛИСКО...

Титани. Карбовані роки:
Тайну під табуреток дубовий.
До позему нахил ще який? ..
Мойсєя читав, що у восковій,
Немов провид, таки не піковий,
І вхопивсь, мов присуд об віки.
За те матір землі — гнів її,
І про звук не говорить, що зоря
На полотнах біжить повз чиї,
А коралі дають поклик ураз,
Де рум'янець, чи, красивши, пора,
Хто чи ні, про походи мої.
Як лісок он свободою дише —
Тінь-вік так лишається вона.
Дме вітрець, що для колоса нижче
І пасеться, мов чайка на ланах:
Виграс на камінні луна ...
Що Праматір моя: це найвище.
На предиво, як лилася снага
Уперед і не чувши втоми:
Не казково пригадав, що, ага?
І пора бачити знайомих ...
Вміж свої і життя рухоме —
Колиско-Україно ... дорога?

28. 11. 54.

ВІКИ ПРАДІДІВ

Немов в горні плавить віки побою:
Залишки тіней і чар їх п'є гуртом.
Матірні очі й по смерті з тобою...
І де зимує труп і славить кутом.

Дід виорав плуг ідути плавбою:
Наслідь впросив на насіви фіранок.
Решти його, забравши смерть розбою,
У скибах слід, що давши рух на ранок.

І з тих завваг про намір щік ходьбою:
Прадід не заздрить позему поганок,
Гниючі кості прагнути ганьбою...
Із праху встануть з чарами коханок.

В опір рибак і поплавки до бою:
В воді не ковтне вічності серпанок
В порубі скрип стоячи голубою,
Мов космосом прецвягчено фуганок.

Пімрутъ батьки, дій не збируть з собою,
Увіковічнив плянети Птоломей.
В утомі кресливши шляхи журбою:
Князі святині Андрій, Варфоломей.

23. 12. 54.

ГОЛОС ЧУЮ

Кому боян, і голос чую:
Обрусом стіл. Куті зерен
Ввінчано під снопом ночую!
Дід мороз із сторін терем.

Остріг дзвенить. Коляд не чую:
З ранку промінь, мов бороне
Говір плем'я: ще не кочую . . .
Змаг надхнень, чуття морозне.

Вилікуваний цілющою,
Прийме ум вік, як сучасний.
Серед ночі встає гущею . . .
Стелиться худобі власній.

Кому так жертвую добою:
Не закріє таїн зірка!
Пастуших ведучи з собою . . .
На тижні з днів свят — гутірка.

25. 12. 54.

МЕЛОДІЇ СТОЛІТЬ

Хвилям говорячи чавунне серце:
І четвертус обрій об шпиля...
Хлюпіт низом, пречистої відерце:
Косою злот вродливо застеля.

Несе вона рум'янець, смалить сонце
У зустрічі питают — звідкіля?
До ліку вір... історії віконце...
І по сімсот. Шляхами звіддаля.

У передсерді сковані когорти:
Немов самітний. Зі Львова кліше.
Перси відваги чвал-чвалом аорти,
І у фортець замку ліри ключі.

Сивостаре: гірськії твої рами...
Згадок і згод забутих лихоліть:
У небесах сіяють чітко храми,
Які ж бо з див мелодії століть!

25. 1. 55.

ШУБАЛІСТЬ

Шубалість співу — гимн весною.
Вивертом стернь личкує плуг,
А надо мною голосною,
Із-за черги, чи літа слух?

Він вже гадає з аналою,
Гурних наслідь, наче в межі,
До серця струм-наказ стрілою
Іzmіж дуб'я ковтків їжі.

В пір'ї несе вона росою,
Мов напина насади квіт
Співи коши — жужжінь осою:
Сміється красно в лісу віт.

Говорить десь мова: глухою
Пірнає в музі, мов в вині,
З ратиць - ямок собі пухкою,
Для неї бадьоро й мені.

Стас для нас, мов дорогою,
Шанує вихопи з вогню,
Не бачачі вічі тugoю:
Шубалість до низу зігнув.

6. 2. 55.

I КРОВИ ШУМ

Жадав давно чогось з істин:
Юнаком, як ще-ще збиравсь.
Наче між людьми воїстин...
Зблід і зжовк, ніжну покарав.

Чиєсь пілястр і впертя сил
Виконувач урочих, мов
Кволе серце відказ безсил,
Що болюче й об'єкт розмов.

Лицем наниз стоячи Джек:
До мене тон. Розгубивсь ум...
На травмі болі поперек
Руйнус м'язи й крови шум.

Мій час, як вирід, там фрегат!
Здоров'я мжа доокола
Й духом тіла вдалі від хат...
І початок творив кола.

Наче ще отчий безупин:
І вечірня і досвітня,
Звідки клопіт з щоднин-годин
Таке двадцять п'яте квітня.

30. 4. 55.

С Е Р Ц Е

В саркофазі мое... чому не сон?
Нездужує слабеньке бідне серце...
Сувоями, як жаско в унісон:
Тягнуть в сагу і вен лакомі герці!

Яке з кортексом в послузі полів:
Услада людська яй згадкою моя.
Плачуть переї через понт голів,
В аркосоліях і споминах сім'я.

Та нікому розрадити мене:
Гіренько як! Який між чужиною,
А де ж солодкі mrії, ти, мій сне?
У склі на себе дивлюсь теплиною.

І кода вогник наболілих миг —
Неначе нема. І сліз шлюзи кую.
І з серцем біль, мов перелито в сніг,
А у легенях серце, мов не чую.

13. 6. 55.

КИЇВ

Весняний день у вірші намист:
Київ, Дніпро в русі зорею...
Гайдань човна ї грайливо міст
Ноктюрни ї патосом хореї.

Нене моя... гам зупиня,
Гуки ж указують рукою
На блиск іду, мов розвідня!
Корогов Лаври над рікою.

Шум із дерев, жад на перон:
Він з булавою: мати чия?
Мов давнина іще порон.
Шоломи з бронзи. Молодь буя.

Тирса в боки, як чвала кінь,
Під Володимиром-горою,
Чи хто віджене, що покинь!
Струн золотих: на кобзі грою.

Опера сил, золотъ воріт...
Принад майдан. Півники піють
Волошок цвіт. Зелені віт:
В хороводі Свята Софія.

19. 6. 55.

НА ОБРІЇ ЖИТТЯ

Ще як окремо, нез'єднано пливли
Та не зрисьсь в міць коацервати:
Так пишно й плинно, мов громи не гули ---
Ходором теплінь і подив вати.

Неначе якийсь паж і йому сонце.
Жадає він ще з каміння вогню:
Максимум всюду спрага у віконці.
Мирно земля кладе хвалу йому.

Трава мов ґаляном мертвінь вкриває:
Чар нерухомий мовкне у горнів ...
З льоду мелодією криє й грас,
А скважин зазори сумні й чорні.

У право б'є тих ген, опертих в скелі:
Дається сила каріоліса!
Розлого вліво хиляться панелі,
Із моря ванн сон оцей заліза.

І теми з'яв і на обрії життя:
Тори доріг, чи хід в невідоме ...
Ще де безлюддя не осягло буття,
Не безвладне у вазі питомій.

19. 7. 55.

І С Т О Р И Ч Н Е

З лип аромат і зелень мандрівника:
Нічна даль миль у сувоях блима —
Шуми верхів і колія кіннича . . .
І ваби вогник неначе рима.

До тебе, друже, стежка чарівника
І в нахилку колос голубіс:
Прокаже віруй цвіркуння рільниче,
Кигиче і ранок соловіс.

Цвітут праліси. Губляться сторіччя.
І півнів дзвінко-дзвінко спів з осель,
А понад Смотрич роздолом поріччя
І шляхом вітер зносить карусель.

На південь вправо сяйвом ліс чорниче
І подорож з під чумацьких осель
Мов Коріятович йде войовниче:
І в Кам'янець на побудову сел.

А в другий бік вже дивиця в обличчя,
В те місто і підпас вороної:
Шум ярмарковий скромне красноличчя
З скель цюркачі й гожії напої.

26. 7. 55.

ЛИПНЕВІ СПЕКИ

Всхла покуливши під нахилом дерев,
Мов ніколи ї не була квіткою:
Майже чотирнадцять, сонечка-орел,
Малює колос піль позліткою.

Як брил граниту сріблить поколений
На катафальку крику сурмою:
З горячі плазування поколоте,
В тіні одбитку вони німою.

А у воді до розпуку ї розкішно,
У берегах нір-нір родиною
І братськи лъояльно, та надто втішно:
Гірко кому йде самотиною.

Вічно туристами наче няньчiti
Нартекс зжер усе, прокльоном млоїть.
І вони дрімотно стають навчати:
Йому хреста перед аналой.

І бідно стелить під явором в тіні,
До тіл вологи м'язи потурчень.
Робочі видихи ї надхнення сіна....
І скрізь з-за спек у липні. Натури.

30. 7. 55.

ЩЕ ЯК НА ЧАСТИНІ

З далеких мук ліг на околоті:
І диха березень, лісом обвива...
Зустріч: чи не знову попеліти
Глибінь подорож і ранком обливань.

І тоне сонце й стогону й перерв:
Карпати бачу. За хмарами стогна
Під остражом і тріскотні дерев!
І тількощо в серпентину порина.

З ласкою і подорож прислуга
Жалі забирає й серцем захова,
Немов рідна матір, а подруге,
Наче дитяти подушку підбива.

Років жене: десятків з три назад,
Як тут вузенькі розклада плугова:
В міжмежжі скло і наконечня сад —
Понад ним кигиче й пада лугова.

Бишень ряди, мов погруддя намист,
Коса русява пшеницю начина:
Підвід здалека й зміцнюється зміст ...
А понад синь охрестом. Галичина.

28. 8. 55.

ПОНОВЛЕННЯ ОСЕЛЬ

Тропічний край бурмочучи підсоння:
Дарма латаття розложистих дерев,
Мов усміхнувшись, видиться крізь сонна...
І час безмірний бере життя перерв.

Ласкавість неба на обрії, весна
Й вітер не дихне лиш помахом оре,
А ноченьки довгі й не береться сна...
Із-за висот верблюжих летить орел.

Як спада спека, на захід вигляда
Ранення гір. І видовбання сторін
Відкрива ширму ліниво. Молода:
І стид підкида розпещення горінь.

Шляхи картиинні й вабить віч до ночі
Кактусів у поновленні осель:
Зазов з землі молить водички: хочу...
Пальми заховують в обводі панель.

А в ступі ступар неначе меч січе
І птиць цілунки в загратті голуби:
Вертикально спину сонечко пече...
Думи, і від думи лисіють лоби.

Фенікс, 5. 9. 55.

МОЇ КОРОГВИ

Струн голосінь не абияк добою,
Мов заприсягнуто постом молінь:
Тужу на серці й радуюсь тобою,
Й вірша тобі з сьогоднішніх волінь.

Співаю піснь ще юнню золотою
І школярем у рожеві життя,
Серпанком цвіту в травні молодою:
І про минуле щастя й каяття.

Зустрічний шлях сприйнятий головою
Зі свідком завмираючих Каял
Осінніх вибриків й печать розвою:
Читай облич, що запахом фіял.

І їм збирай в заморі сліз малою,
Чи в закосмосі видінь атмосфер:
Доріг, які через сосновий мглою . . .
Увічність усе понад сутінь сфер.

Шлю з чужини, з-між чужинців в спокої,
Де земля мила, сорокрічну нить:
Лет у вирі до тебе, синь рікою . . .
Жнів кольорових і крашанку — мить.

14. 9. 55.

ГУСТОСИНЬ

Посеред... на промисли мінливі:
Далеко в степу місяць кіссям.
Похід в очах. Нартекс і ліниві.
У цвіту відмолодивсь косар
Навіає із-за гір пасат:
Гойдань драцен. Гойдаються сливи.

А густосині днини — високостъ
В позиченні чужих оточень:
Наче усміхаючись у млості,
В повітрі серед хмар морочень
Думи — одно з часів скорочень
І скильки жде ждучих на високе.

Чому собі таки не зустріти:
Про дзвони, і до берега нить
І не розуміючи санскриту
Предвічних віків іскрить і снить,
Бачиться, зі скаргою винить...
Тих, що у чужих краях кредити!

15. 2. 56.

А Н Т И Ч Н И С Т Ъ

Для правд і що не найдене літо:
Ходжу і розношу винайдений сенс
Схови сторіч і згубів століттів,
Розкопів летарг'її солоду центр.

Неначе про їй зустріч із тобою:
Із під серця тям в склепі накопичень
І ряд столів. На столах журбою . . .
У бідному храм. В краю запозичень.

Земляче їй друже? Відлуння гуде!
Античність, сузір твоїх триязиччів,
До безстежних книг. Віками гряде:
Для дібр загалу Волинь землі зичить.

Руки навхрест, упродовж і жаско,
А писар вже спить? І виводять облич:
Тихесенько із труною жаки . . .
Як очей зажмуривші їй шаною клич.

Глід шиби дере їй слідок на розі:
Незриті місця у лісах розлогих —
Античні слова їй перли в Острозі:
Розлито у світ, ті горді пологи!

1. 3. 56.

КОРОТКА ПОДОРОЖ

На щоглі чатує тим чаром горінь:
У зошит лягають матриці гірлянди
І крочить котига повз полоз марінь
З надобрійних піль у теплині ґотляндець.

Поліття мов трунок в задумі дівчат:
Стрічі черлено і врунені гори,
І слух і очима моториста чат.
Ритмом сидінь. Колесами покори.

Світам, як гримне по дебрях від чарок
Вечір медовий теплом повіває:
Прищурившись, плязми, прошите, мов чар,
Годинами хід флюяри минає.

Граційно будови потойбіч замчиськ,
І вже мочарами й пиха ялиці:
Горласті заспіви закрадаєсь риск
Чи, може, в кущах токування птиці.

Чи стане з повернень, чи стане на мить!
Мальований човен і в човні весло:
І сіном запахло і чаром томить...
Як півник запіяв, мов рідне село!

16. 3. 56.

НАД МЕДОМ АРФОЮ

Де-не-де фіялки вид, культури,
Гукає своєю мовою весни.
Чи чуєш ти з голосу натури
Навкруги келехи келехом сосни?

Ватерпас міряє, стеблом бере:
Фонтаном б'є із фарби хльорофілу,
Над гнізденцем ридань минає ре,
В між хашті соловей будує віллу.

Ще будеш що, ще скаже „чадо” гай . . .
Ще схочеш йти травою-осокою
Угурних пташок. Чаші коровай
Голосних тъожкань на гілці сівкою.

Синьо зелено гумором ясне:
Гуторять мухи вміж квіття до-ре-мі.
З'яв із-за появами, мов ясень
Травневий промінь, рейдування німі.

Із цвіту сік парує до небес . . .
В жнива розгар. Збирають медоноси
Весняний ліс. Тримісячно себе!
Над медом арф. З тобою мироноси.

27. 4. 56.

КОЛО ЦЕРКВИ

Лагідний ранок свої хорони:
Краплистий плач сльози і рипи.
Вітер рвучкий секрети борони,
Що мак цвіте, і золот риби.

Зустріч альтанок, з верхів пташій свист
Кольоворих. Вулик і бджоли:
Тон Леонтовича, пахучий лист . . .
Дівочий напів. І гринджоли.

Te верховіття бронзою шишки:
Нем'ято слід, стежку, прости-біг.
Тропічні види й висять пелюшки.
Голосом подає: прости. Мій.

Килимів злоть і квітки хризантем:
І так, так у зустрічі брати.
Розлито в морі рух, що бере темп . . .
Не займано і корективів.

Шука в людях не бачене колись:
І брук. І голос серафими!
Разом з виходом сльозоньки лиились:
В неділю, в південь, між старими.

5. 5. 56.

М У З И

Ляски. Чужі стіни, сухітом ласе:
Наче життя шукаючи котедж.
Надворі сальви зазивної паси:
І береш і почерком покотиш.

Оком метай в просторі медуниці:
Бесняні шовки. З листом до ідей.
Стрічечок стосами у кам'яниці,
Та щось і за заводами гуде.

І скромно, неначе в панцер антресоль:
Беручкій нерви й там зав'язок,
А вал вершинами наче антрацит,
Стебеля снопів, колоса ярість.

Лелінням арфи брела на покуті,
Чи то не опір? Вона зім'явшиесь . . .
Щось немов скаржиться, неначе покуть,
А про недолю ставлять на клявіш.

Витяга скромно розложисте рядном:
Пісні на нотах уважно в лузі . . .
І наслухає знайомо під вікном,
Ті шелестіння недуги музі.

20. 5. 56.

ХОДОМ ЛІТ

Літай, літай, як вже з землі народжень,
Але лишай у серці глибини:
В дорозі старцем — наче нагороди!
Засвітять світ. Постелять килими.

І ще згадай минуле своїх хвилин
Чобіт із сестер. Сусідство польське
За остріжечок ховаючись малим,
Уміж черги одержують впорски.

Ліліловий. Розлиття лісів рівнин:
Жолудь воскову з покотом зими.
На службі року моря підківок днин.
Таємний гамір посвисти сурми.

На ожеледі хрест огневий стоїть:
І липне в ті днини в піdnебіння
Стрілянин. Паника дилами твоїй,
І над криницею гулубине.

Дітей утіха в побажанні коляд:
Гігант — данину йому віддану . . .
В теплиці хати і стукіт ткацьких ляд.
Морози. Кропіння хат Йордану.

10. 6. 56.

ДАЙ БОЖЕ ЩАСТЯ

Янтар з-над моря голубою:
З гороскопів наче мені
Перлямутр, перла із собою
Там відшліфовано не мій.

Без слів на поле ні ногою,
За гнів не росшиме на ній.
В хвилях просякнуто самою,
Серед піль їстимеш напій.

У стерні в південь під копою,
Як збіжжя пише клинопис,
Скрізь вкіс, тварина жде напою
Посеред брилянтовий спис.

Дзбан із рельєфною різьбою:
Малих параболь і легенд
Опис і втіхою й журбою
Сіяння з-за шовку ген-ген.

В мантачці диво тіярою.
Коли діждався причастя.
Сmak невмирущий гітарою
І дзвонить: „дай Боже щастя”.

14. 6. 56.

ЧУЖИНА

Від Альпійських кичер поза Татри,
Де проміння лягає на гори:
Від прошацьких вечер йде на варти,
Кров бурління виспівує море.

Чужина. Новина. Це ж вона.
Це ж вона. Голосінь. Чужина.

Небо зір. За селом. Світить стиха,
Мов невдало в тумані ковпаччя:
По душі в берегах Дунай тихо,
Рожевіс могила козача.

Чужина. Новина. Це ж вона.
Це ж вона. Що вже спить. Чужина.

Виростає без батька подружжя:
Сльозу ронить, як стать під вінець,
Живе в серці. Забути не здужа ...
Над труною росте дикунець!

Стук копит. Пригада. Мов вони.
Це ж воно. Несе вість. З чужини.

1956.

ЖИТТЕДАТНЕ

З під колісниць: що в сфері грому,
Та глибінь в собі тайну захова
Й закрадавсь підлітком в старому
Слав оди за овалами овал.

Посох задумів і жадання:
Пророк Ісайя в обрії гряде,
Загуркотить над ланом дане,
То блиск, стемнить пародією йде.

І ллє з висоти срібла нігу,
А попід небо зойки розтектись
Стріл не помічавши їх мигу
Й землю мов хвилею покотел.

Шле рослинний, та тваринний світ:
Земля засяє променем рясно,
Вітер з далів колихає цвіт,
Заквітить так Україну ясним.

Радійте, юнь, пробуйте плоди,
Гостинний розквіт, скарб коло хати:
Забудьти зустріч вряди-годи!
Згадане буде всім колихати.

16. 6. 56.

ПОЛОНОЮ ХВИЛЬ

Полоню хвиль, де юнь сопілкою
Затишно, мов і нащоденно
Тайну очей посеред спілкою...
Чую і споминів студене.

Полоню і дума глибокою:
На нервах тоне травня порос,
Безмежно гадкою високою —
Уста вітер мочачи в образ.

Полоню хвиль, бредючи тишею:
Наче з cementовано скарби
Повноросло клонячи шисю:
Все в заміну й пересердь карби.

15. 7. 56.

ВІДЛУННЯ

Парнас віками гнав тишу в обрій
З далів доносить ранішнє відлуння.
До чого зведе те все недобре...
Всидиши над ним не ївши до полудня.

А з переходу на серці із ран:
Сидячи Болівар в обіймах млою,
З собою антропоїд ніс Коран...
Сарданапал. Мов залито смолою.

Вона радіє, вигляда за ліс,
А на серці жаско в картиолова.
Дерево мерзле кріпше від заліз...
В апокаліпсисі не справжня мова!

І твори пам'яті спогад не злим.
П'є холод жаль і морок її сміє,
Як і колись і міркувань над злим,
Так і тепер на грищі олімпієць.

20. 7. 56.

ТРИКУТТЯ

От і гора. З толетамів слушне:
І навіва мислителю думки...
Блищить обніжжя і харалужне,
І б'є фонтаном правої руки.

Та то не Альгамбра сивоуса,
Ані Клеопатра ластить змія:
Нечаяю північ обійма вуса
На діориті Бартоломея.

А в низу пам'ятники герою,
Як лиша прощу Богун Трикуттям.
Вінками зелень стріча горою:
Віс з Хортиці і дме покуттям.

І там на схилку уміж отари:
А ті дні арешту, чи справдить сон?
У полі вітром тони гітари:
Сторіч минулих ї оргій в унісон.

28. 7. 56.

С Т Е П

Ще в хвилях гомоном кача могутній
Білокопних слід. Підківок степу:
Та тих пройдешніх, неначе попутніх,
І мов народжується у вертепу.

Сивих мелодій немов би богатир:
В бою збира роздумуючого тям
Із насліддям батько в стремені квартир,
Та вільно в полях носиться безсмертям.

Лункі споруди лишаючи осель,
Мов море трави доокола персня
Слідами несе повітрям з новосель,
На боках грива, у кутасах перса.

Човенці шнурочком неначе гілля:
Списом повітря прорізує й тоне,
Немов по житах тінь топиться, хиля
І хлюпа об береги, б'є і стогне.

1. 8. 56.

ВДОВА ЗАЦВІЛА

Он пізньої осени мить зацвіла
Рясно й синьо, неначе тернини:
Людей здоганяє й посмак малини,
Своїх сиротяток до школи вела.

Учіться дитятка, а Божа хвала
Для ласки й заради батьківського чину . . .
Чарівно й вік-на-вік причини,
Щоб честю з тобою для цього змогла.

Старі і малі . . . пестивши на віку,
А пісню чорнозему ту вікову . . .
І наче жадаючи рук, розвела.

Коник на коникові їй талія:
З радости горда, вдова зацвіла —
Шати, знамена, переклик табля.

30. 9. 56.

З ПОПЕРЕДНІХ СТОРІЧ

Кому степи шептали по ночах!
Кочові трави з ними розмовлявши,
В Дніпро звернули ідолів; свічками,
Що берегом поганці розкладавши:
Недолю нам щоденно споминавши,
В степах тому то заспіви сичами.

А на селі вже полиніє орно . . .
Огонь ще не погас, жевріє костур —
Дим попеліє, музики той орган:
Найшов людей в печерах ради злости;
А мати є жива над тілом в мlostі:
Про всі події винайдено горно.

В безодні кості вріті, як мечі
Й часи печери й привиди луни!
У сховах підземелля чутъ тихіш,
Неначе в замку на покуті лиш;
Кіньми на конях у житах не сни:
Людей шукавши поміж збіжжями плачі.

1956.

ПРЕДЕЧА

Бемоль альфимузи й кучугури,
Віольончелі гра, пустель обніжжя:
Повіва гронам, мов зефірогурт
І богочоловік — напівбез'їжжя.

Зустрічі співа вікторіянець,
Хитаючись безліком водотеча
Босоніж іде з країн вигнанець —
Бальзамом вічності рука предтечі.

Століттями казатимеш безвік:
На сонце й сонцем сяють кипариси
Дієпіс твій на осуді безлік.
Не Гіппократ. Рослинно байбариси.

Небо тобі білолицій Діон:
Що хрест кладеш на тім'я аксіом!

15. 11. 56.

Ч А Ш А

Роки, великі стрічі — прикмети,
Чимраз серце дубне-дубне, замість злот
І шляхоблудом уперто ніс зелот:
Що й умира, сполуча маркети.

І я, чи ти, кинувши... не знаю:
Дочасно дорога і від рідних лиць...
В лісах горнувся до чужини ялиць,
Поспитай блаженного Дунаю.

Не забути слізами пропити...
Даруй собі непоправній літа:
І ту далечінь нудьгує самота,
Що все це роками пережити.

Середніч. Наче не в сні здорових!
Студенти, іздь. Коливань Дніпрових
І повів меду на столі смачного...

Та з Новим золот-роком здоровить —
Чаша, хліб, із сім'єю добродій:
І налива нектару зустрічного.

21.12. 56.

ЖИВ, И НЕМА

Прислухайнось до свого серця:
Якому теж написано контур
Колонад віолг і терція
Кивота тіні збирає конто.

Та чи він буде в світі, чи ні!
Ще як із-за предавна, та чеснот,
Десь бо там раховано мені
І найди там ти в джерелах турбот!

Він знов, що не його провина,
Хоч в дорогу благословінь не дав
Вперед і бачачи — дитина...
Тоді перед смертю жалі згадав.

Глибінь дум у каміні вросли
Сівкою сіє проміння у лант:
На крилах пташки добі несли.
І прикрито під наметом талант.

Прошань із живим переглядом:
Через правдиві ночі сна німа
Ралтом котиться перекидом,
Мов перед очима жив, і нема...

30. 12. 56.

П О Б Р А Т И М И

Ячать чайки, кипить море:
І моїй раненій нозі...
Через плече світять зорі!
Октав шукаючи в вазі.

Згуба зору духом чує,
З торби віють прохолоди,
А де днює, не ночує...
Вибива із струн мелодій.

Втрата гірка — не надії:
В сем'ї рідній лір промова,
Чи до смерти ці події —
З руху пальців звучить мова.

Ти намацай мене зрання,
Чи ти чуєш побратими,
Як на серці квилить рана:
Сирітство ми з сироти ми.

8. 1. 57.

З М И С Т

стор.

1. З доби великої	3
2. Біль голови	4
3. Ти ж моя рідна	5
4. Говір гори	6
5. Ліхтар, як згас ...	7
6. Вмираюча мати	8
7. Скибонька весни	9
8. Той світ, що проминув	10
9. Мій край пшениць	11
10. Життя линя	12
11. Роздуми ночі	13
12. Дива шляхи	14
13. Кратер	15
14. Поет	16
15. Місто	17
16. Чи ти забув	18
17. Мезоліт	19
18. Похід	20
19. Колиско	21
20. Віки прадідів	22
21. Голос чую	23
22. Мелодії століть	24
23. Шубалість	25
24. І крові шум	26
25. Серце	27

	стор.
26. Київ	28
27. На обрії життя	29
28. Історичне	30
29. Липневі спеки	31
30. Ще як на частині	32
31. Поновлення осель	33
32. Мої корогви	34
33. Густосинь	35
34. Античність	36
35. Коротка подорож	37
36. Над медом арфою	38
37. Коло церкви	39
38. Музи	40
39. Ходом літ	41
40. Дай Боже щастя	42
41. Чужина	43
42. Життєдатне	44
43. Полоню хвиль	45
44. Відлуння	46
45. Трикуття	47
46. Степ	48
47. Вдова зацвіла	49
48. З попередніх сторіч	50
49. Предтеча	51
50. Чаша	52
51. Жив, і нема	53
52. Побратими	54

